

BEHOVSDOKUMENT

Endring av art ved lokalitet 12235 Sighaug, Vanylven kommune

Søker	Ode AS
Lokalitet	Sighaug
Lokalitetsnummer	12235
Kommune	Vanylven
Fylke	Møre og Romsdal
Anleggstype	Landbasert akvakulturanlegg
Søknaden gjelder	Endring av art – fra berggylt og rognkjeks til torsk
Nåværende eier	Mowi ASA
Overdragelse	Avtale om kjøp og salg signert
Dato	8. mai 2026

1. Innledning

Ode AS søker om tillatelse til å endre art ved det landbaserte akvakulturanlegget Sighaug (lokalitetsnummer 12235) i Vanylven kommune, fra berggylt og rognkjeks til torsk. Anlegget overtas som del av kjøp av eksisterende virksomhet fra Mowi ASA. Søknaden gjelder utelukkende artsendring; det søkes ikke om utvidelse av fysisk anlegg, økt utslipp eller endret vannuttak ut over det som allerede er tillatt på lokaliteten.

Dette dokumentet redegjør for behovet bak søknaden – både Odes selskapsmessige behov, bransjens behov for økt settefiskkapasitet på torsk, og den samfunnsmessige nytten av å videreføre og videreutvikle et veletablert akvakulturanlegg på Sunnmøre.

2. Om søker

Ode AS er en norsk torskeoppdretter med hovedkontor i Ålesund og oppdrettsvirksomhet langs kysten av Møre og Romsdal, Vestland og Nordland. Selskapet har bygget opp en helhetlig verdikjede for oppdrett av norsk torsk, fra klekkeri og settefisk til sjøfase, slakt og marked. Ode har en målsetting om å levere bærekraftig produsert torsk av høy kvalitet, og er avhengig av tilstrekkelig og forutsigbar tilgang på settefisk for å realisere vekst- og kvalitetsmål.

3. Beskrivelse av tiltaket

Sighaug er allerede etablert som landbasert akvakulturanlegg, med tilhørende infrastruktur for vanninntak, vannbehandling, produksjonskar og avløp. Anlegget har vært drevet av MOWI som rensefiskanlegg for berggylt og rognkjeks frem til overdragelsen.

Tiltaket innebærer:

- Endring av tillatt art fra berggylt og rognkjeks til torsk.
- Videreføring av eksisterende lokalitet, fysiske anlegg og utslippspunkter.
- Bruk av anlegget som stam- og settefiskanlegg i Odes verdikjede for torsk.
- Videreføring av eksisterende ansatte og lokal kompetanse.

Det legges ikke opp til endringer i vannuttak, utslipp eller fysisk utforming som krever ny utslippstillatelse eller ny lokalitetsavklaring ut over det som omfattes av artsendringen.

4. Behovet for tiltaket

4.1 Selskapsmessig behov

Ode er i en fase med kontrollert oppskalering av torskeproduksjonen. Tilstrekkelig settefiskkapasitet er en flaskehals for hele verdikjeden: uten forutsigbar tilgang på settefisk kan ikke sjølokalitetene fylles til avtalt biomassenivå, og evnen til å sikre lokal sysselsetting og leveranser til marked svekkes.

Sighaug gir Ode mulighet til å:

- Sikre intern kapasitet til settefiskproduksjon i en region der etterspørselen etter slik kapasitet er stor.
- Redusere avhengigheten av eksterne leverandører og dermed redusere biosikkerhetsrisiko knyttet til transport og kryssing av soner.
- Realisere stordriftsfordeler og kompetansebygging på tvers av selskapets eksisterende settefiskanlegg.

4.2 Bransjebehov og sektorpolitiske føringer

Norsk torskeoppdrett er pekt ut som et viktig vekstområde for norsk havbruk og for diversifiseringen av norsk sjømatproduksjon. Næringen er fortsatt i en oppbyggingsfase, og tilgang på settefisk av god kvalitet er en kritisk forutsetning for ansvarlig vekst. Tilrettelegging for økt settefiskkapasitet på etablerte landanlegg, fremfor nybygg, er i tråd med uttalte målsettinger om arealeffektivitet og redusert miljøavtrykk i norsk havbruksforvaltning.

4.3 Samfunnmessig nytte

Sighaug ligger i Vanylven kommune på Sunnmøre, en region med lange tradisjoner for sjømatproduksjon og betydelig havbrukskompetanse. Tiltaket bidrar til:

- Videreføring av arbeidsplasser ved anlegget. Eksisterende driftsleder og ansatte med fagbrev og lang ansiennitet videreføres til Ode som ledd i overdragelsen.
- Opprettholdelse og utvikling av lokal havbrukskompetanse i Vanylven og omkringliggende kommuner.
- Skatteinngang og ringvirkninger til lokale leverandører av varer og tjenester.
- Bidrag til kommunens og fylkets ambisjoner for blå næring.

5. Hvorfor Sighaug egner seg

5.1 Etablert infrastruktur

Anlegget har allerede vannbehandling, kar, inntak og avløp dimensjonert for landbasert akvakultur. Tekniske vurderinger gjennomført av DNV i 2025 (tilstandsanalyse og rømmingsteknisk rapport) viser at anlegget er i forsvarlig teknisk stand og egnet for videre drift. Investeringer for tilpasning til torsk vil være vesentlig mindre enn ved nybygg, og vil i hovedsak omfatte tilpasninger av karinnredning, vannparametere og driftsrutiner.

5.2 Dokumentert biologisk historikk

Sighaug har ifølge tidligere internt ansvarlig veterinær hatt en stabil drift med svært få agensrelaterte hendelser og avvik over tid. Den biologiske historikken til lokaliteten gir et godt utgangspunkt for fortsatt biosikker drift under Ode.

5.3 Kompetanse og bemanning

Anlegget har et etablert driftsmiljø med erfarne medarbeidere, herunder driftsleder, teknisk koordinator og driftsoperatører med fagbrev. Videreføringen av disse sikrer kontinuitet i drift, lokal forankring og rask oppstart i ny artssammensetning.

6. Konklusjon

Endring av art ved lokalitet 12235 Sighaug fra berggylt og rognkjeks til torsk gir Ode AS nødvendig settefiskkapasitet for ansvarlig vekst i torskeproduksjonen, samtidig som anlegget videreføres med eksisterende infrastruktur, kompetanse og arbeidsplasser. Tiltaket utnytter eksisterende landanlegg fremfor å beslaglegge nye arealer, og bygger på dokumentert god drift og solid biologisk historikk. Behovet for tiltaket er etter Odes vurdering klart begrunnet både selskapsmessig, bransjemessig og samfunnsmessig.

Ode AS ber om at søknaden behandles på dette grunnlag.